

Naši dopisi.

Od štajarske meje 20. febr. — Odkar so umni Savinčani pričeli hmelj pridelovati, gre žalibože vedno več lepih mladih smrek iz naših gozdov za hmeljeve zatiče po 6 do 8 metrov dolgih, katere se navadno poprečno k cesti spravljene po 12 krajc. prodajajo. Ako je gospodar umen in le gozd iztrebi ter le kapnice (kapnica se imenuje mala smreka med večimi) izbere, ni gozdu nobene škode. Vse drugače je pa, ako tuje roke pridejo v gozd ali pa če je gospodar blizo javne dražbe (kar se, hvala Bogu, v našem kamniškem okraji le redko primeri v primeri z drugimi okraji na Kranjskem), tema dvema se ne smili najlepše drevesce, katero bi bilo čez 20 let gotovo petak vredno. Kolika zguba!

Treba bo pa začeti drugače misliti, kako se bodo zatiči za hmelj dobili. Jaz bi svetoval sledeče: Hmeljarji in drugi, kateri imajo po več posestva, naj si smrekove sadike izgojujejo na gredi, enako kakor druge gozdne sadike. Te naj posadijo na pripraven prostor v gozdu ali na pašniku, pa tudi na kaki dobravi ob potoku, kjer bodo sadike brzo rastle, hmeljarjem jih ne bo treba tako drago plačevati, ker iz Kranjskega v savinsko dolino voznina uže mnogo stane za zatiče. Tisti posestniki pa, ki še ne pridelujejo hmelja, bodo jih tudi lahko spečali, ker se bo hmelja čedalje več pridelovalo, kakor se nadjamo, da se bo hmeljarstvo tudi na Kranjskem razširilo, kakor so uže „Novice“ poročale. Lani bilo je videti prvih sadik v motniški dolini, katere so prav vspešno rastle, kar priča, da je tudi ta dolina ugodna hmeljarstvu, samo da bi se je hoteli ljudje kmalu poprijeti. Kakor vidimo pri Savinčanih, daje hmelj bogate dohodke. Nekatera zemljišča bi bile uže na kant prišle, ko so pa začeli hmelj pridelovati, so se kmetje obvarovali te nesreče. Ako si kmetje ne bodemo novih dohodkov preskrbeli, propademo. Za obleko, prekmorsko blago, akoholove pijače, loterijo in davke itd. za vse te reči nam gre denar iz žepa, v mnogo večji meri kakor našim prednikom.

Križnik.

Dolenji Zemon pri Ilirski Bistrici 10. febr. (*Rimske starine.*) Znano je Zemonsko „gradišče v javorih“, popisano po učenjakih gosp. profesorju Alfonzu Millnerji, ter po velecenjenem in neumornem c. k. okrajnem glavarju gosp. vitezu Antonu Globočniku iz Postojne še prejšnja leta, *) koja tudi večino tam najdenih starin hranita.

Dne 25. januarija popoludne vzela sem 2 delavca in se podal v „javorje na gradišče“, $\frac{1}{4}$ ure od Dolenjega Zemona, kjer se nahaja raznih starin: na pr. bronastih novcev od cesarjev Adrijana, Maksimina, Proba, Konstancija, Septina Severa i. dr.; zlatih in srebernih prstanov in druge zlate drobnjave, zapon, koravd; jantarine, prstenine in steklenine, vrčev, lešerb, kosti itd.

Redko kje se toliko starin dobi, kakor ravno na gori omenjenem gradišču.

Omenjeni dan sem izkopal v znožji proti vasi imenovanega gradišča rimski grob. Ker so tenke kosti v njem bile, znati je, da je bila ženska in tudi po tem bi sodil, ker je imela sreberno verižico okoli vrata. Verižica je prav dobro ohranjena, svetla še, ali tako prešla, da se kot strhla mrvi. Zraven je bila prstena lampica in nekaj oglja.

Dalje nismo več kopali, ker je bila oni dan burja in mraz, in tudi me je prišel občinski svetovalec iskat, toraj se je kopanje pustilo. Potem nisem imel časa niti prilike kaj več iskati.

*) To iz mojega popisa v „Arkivu“ za jugoslovansko povestnico i starine XI. knjiga od g. Iv. Kukuljevića Sakcinskoga v Zagrebu, kamor sem bil tudi nekaj starin poslal.

Tiste dni je tudi neki kmet v Trnovem na „gradišču“ izkopal nekaj še prav dobro ohranjenih sulic; skoro vsaka je drugačna, in nekaj bronastih koscev ploščevine. Na onem mestu dobil je pred več leti mnogocenjeni rajniki gosp. Jožef Bilc, oče visokočestitega pisatelja in pesnika duhovnika v pokoju, gospoda Janeza Bilca iz Bistrice, kotel z raznim orožjem in sulicami napolnjen in z kamnito ploščo pokrit.

S temi vrsticami opozorim gg. učenjake, gospoda kustosa K. Dežmana in neutrudljivega gosp. viteza A. Globočnika, da bi se te starine kmalu preiskale, ker se je nadjati še mnogo znamenite in za starinoslovje dragocene tvarine. Treba je pa kmalu kaj ukreniti, ker se stvari uže plitvo nahajajo, tako, da jih kmet z drevesom izorava.

Iz Ljubljane. (*Ljubljanske ljudske šole so slovenizirane*) in zato zahteva baje 213 ljubljanskih Nemcev za svoje otroke nemško ljudsko šolo. Tako je bilo brati minuli teden v telegramih dunajskih judovskih listov. — Kdor je bral obravnave ljubljanskega mestnega zbora pred nekoliko meseci, prepričal se je lahko, da je ravno nasprotno resnično in da se še zdaj, kakor za čas ministerstva Stremajerjevega in predsedništva Widmanovega slovenskim otrokom ponuja nemščina tako zgodaj, da je to v kvar podučevanja mladine. — Vsakemu očetu, ki pošilja svojega otroka v ljudsko šolo, je znano, da se mora slovensko dete uže v drugem poletji prvega razreda učiti nemščine. — To zadosti priča, kako debelo se lažejo oni telegrami, ki govoré o sloveniziranji naših mestnih ljudskih šol. V načelu pa se ve da po vsem priznamo, da gredó Nemcem nemške, Slovincem pa slovenske šole. — Če je pa morebiti ne trdih Nemcev — ampak tesnosrčnih nemškutarjev strah, da bi se njihovi otroci ne naučili pri nas katere slovenske besede, potem pa jim radi pritrdimo, da jih bela Ljubljana vsikakor spravlja v tako nevarnost, in najboljše bo za take „Nemce“, da se ognejo taki „nesreči“ s tem, da dajo slovó krajem, katere Slovenci imenujejo svojo domovino.

— (*Českega tednika s podobami „Zlata Praha“*) došle ste nam številki 7. in 8., obe polni mojstersko izdelanih podob, med temi so posebno krasne in zanimive one, ki so vzete iz življenja čehoslovanskega. — Vsega priporočjenja vreden ta list stane za celo leto samo 9 gld. 60 kr. po pošti sprejeman.

— (*† Mihael Kmetič*), bivši župan novomeški, ki se je še le pred kratkem oženil z vdovo Valenčakovo v Celji, umrl je tam preteklo soboto. — Bodi zemlja lahka umrlemu rodoljubu!

— (*Požar*) vničil je v vasi Rašici pri Velikih Lašičah peterim gospodarjem vsa poslopja in zaloge. K sreči bili so, kakor nam trdi prijateljsko pismo, vsi gospodarji zavarovani. Laščanov vrla požarna bramba zadržala je večjo škodo.

— (*Pustna maškarada v „starem strelišči“*) bila je, kakor čujemo, zelo sijajna.

— (*Davica razsaja*), kakor se nam poroča, na Dobrovi v posameznih hišah, sila hudo. Včeraj prinesli so iz ene hiše pod sv. Katerino v treh dneh uže peto dete, katero je umrlo za to grozovito boleznijo.

↳ Ruski lan je došel; kdor ga je naročil, naj pride hitro ponj v pisarnico c. k. kmetijske družbe v Ljubljani. Cena mu je 3 gold. 80 kr. star mernik.